SAMHÄLLSINFORMATION
NOVEMBER 2020

PÅ VÄG

FÖRSAMLINGSBLAD FÖR ÅKER-LÄNNA FÖRSAMLING

ASKGRAVSLUNDEN PÅ ÅKERS KYRKOGÅRD
FOTO: ANNELIE SPÅNBERGER

Svenska kyrkan
ÅKER-LÄNNA FÖRSAMLING

Här vid stranden nära vattnet finns en plats som ger mig ro – Pilgrimsretreatdag i kanot på Marvikarna

Det hade kunnat vara en så där strålande vacker septemberdag med klar luft, blå himmel och vackra färger. Den grupp tappra pilgrimssjälar som hade samlats vid Kanotkungen för en heldag på de sagolika Marvikarna, gjorde det dock med en ostadig väderleksrapport framför sig. Trots det ovissa vädret låg det en del förväntan i luften när vi tillsammans sjöng första versen på psalm 814: *Här vid stranden nära vattnet finns en plats som ger mig ro. Här vid stranden nära vattnet fylls mitt inre utav tro.* Därefter var det dags att ta plats i kanoterna.

Under resans gång paddlade vi i tystnad, och vid lyft och stopp för lunch reflekterade vi och delade tankar med varandra utifrån texten i den valda psalmen. Vad har varit din kamp under det senaste halvåret och var har du funnit vila?

Idén och initiativet till denna dag kom från Marina Balado, kyrkoherde i Stallarholmens församling och även kajakinstruktör. Eftersom Marvikarna ligger i Åker-Länna församling var det naturligt att församlingarna skulle göra ett samarbete inom Pilgrim Strängnäs. Den ostadiga väderleksrapporten visade sig vara ett mycket stadigt heldagsregn. Flera av oss var nog både blöta och kalla när vi kom fram igen, men fortfarande fanns leendena i deltagarnas ansikte och flera av dem hade kunnat se bortom regnet och känt naturens och livets storhet.

Håll utkik på hemsidan och Facebook efter våra kortare pilgrimsvandringar i höst! Nästa gång blir lördagen den 14 november. Samling kl 10.00 vid Åkers församlingshems p-plats.

● Annelie Spånberger, kantor

Expeditionens öppettider: mån, tis, tors kl 9-12 & ons kl 13-16
Bruksvägen 7, 64751 Åkers styckebruk | Telefon 0159 348 40
E-post: aker-lanna.pastorat@svenskakyrkan.se
www.svenskakyrkan.se/alf

Redaktör: Stina Franzén
Ansvarig utgivare: Markus von Martens
Produktion: Grafoma Tryck & Design, Strängnäs
Näst nummer kommer ut i februari 2021

HÄLSNING FRÅN KYRKOHERDEN

Foto: Eva Thelander

”Detta ingår i människans förhoppningar att det skall finnas platser där man kan tala ut med sig själv utan att gå under.”

Öländske konstnären och lyrikern Lennart Sjögrens strof utgör fonden för mina funderingar kring platser där och tillfällen då man kan varva ner. För visst finns det emellanåt ganska stora behov av att komma undan, köra in på vägrenen och parkera själen ett tag?

Alldeles strax stundar den allvarsamma men också ljusa högtid vi kallar allhelgonahelgen. Då får vi möjlighet att än en gång tända ljus i kyrkan för den som gått bort och som stått oss nära. Mitt i sorgens skugga finns vi där i samma stora rum. För att minnas. För att få lyssna till några ord av tröst. Sjunga och låta musiken vagga till ro. Höra namnen läsas; namnen på alla dem som sedan ett år tillbaka lämnat det här livet före oss. Och vars tomrum ingen annan kan fylla.

Då och då tackar jag Gud för de hus där jag fått ha mina hem. På senare tid har jag också tillfogat platsen ”Evigheten” i min bönelista. Tanken svindlar när jag tänker att det finns ett verkligt hem där på andra sidan gränsen, ett stort stort utrymme som är gränslöst och tidlöst. Där också jag borde få plats. Där jag ryms vid köksbordet. Och där Gud är ständigt närvarande. Det kan både skrämma mig och trösta mig. Väcka längtan. Men också alienation.

Allt bottnar förstås i att varken jag eller du kan veta hur just den tillvaron ser ut. Men under varje allhelgonahelg och vid varje begravning påminns vi om att en dag får vi ro. En dag får vi pusta ut. Med saknad. Javisst. Det blir en ”långtidsparkering” riktigt nära Gud. Och där hos Gud finns ingen risk längre att jag går under. För jag blir väl omhändertagen. Som jag ju också kan uppleva redan här och nu. Mer än någonsin när jag viker tid för oss två. I enskildhet.

Om söndagarna – inte bara storhelgerna såsom allhelgona, jul och påsk – då finns också Åkers och Länna kyrkor som en form av oaser, reträtter, där vi kan möta evig Gud. Få hjälp. Få förlåtelse. Ta emot hans son Jesus i brödet och vinet. Bära varandra i bönen. Sändas ut.

Som när ett barn kommer hem om kvällen
och möts av en vänlig famn
så var det för mig att komma till Gud
– jag kände att där hörde jag hemma.
Det fanns en plats i Guds stora rum,
en plats som väntade på mej.
Och jag kände: Här är jag hemma,
jag vill vara ett barn i Guds hem.

~ Göte Strandsjö (Sv Ps 774)

Markus von Martens, kyrkoherde & kontraktsprost

GÄSTSKRIBENT

Spontanbesök blev roman

Det började med ett spontanbesök på kyrkogården i Åker. Och slutade med en roman om en italiensk balettmästares liv i Stockholm för närmare 200 år sedan.

Ingrid Kentrschynskyj, pensionerad lärare från Stockholm, hade vid en biltur med maken av en slump hamnat på Åkers kyrkogård. Det udda gravkorset i backen, några kliv från brukspatronerna Wahrendorffs mäktiga grav, kittlade nyfikenheten. Federico Antonio Maria Nadi Terrade. Balettmästare vid Kungliga Operan. Född i Bologna 1752, död i Stockholm 1835. Och begravd vid Åkers kyrka. Hur hänger det ihop?

Via församlingen fick Ingrid Kentrschynskyj kontakt med Christer Ståhl i Åkers hembygdsförening. Ett givande samarbete inleddes.
– Christer Ståhl öppnade dörren till det wahrendorffska arkivet. Han har bidragit med mängder av historiska fakta. Jag hade aldrig fortsatt om inte han hade tyckt det var så roligt, säger Ingrid Kentrschynskyj.
På ett tidigt stadium bestämde hon sig för att skriva en roman om Terrades liv, inte en faktabok.
– Jag började genast fantisera om honom. Det var mycket roligare att skriva på det sättet.
Även om Ingrid Kentrschynskyj låtit den egna kreativiteten färga huvudpersonernas dialog och känsloliv bygger det mesta på historiska fakta, framvaskade ur dokument, kartor och gamla brev från museer och arkiv.
– Vi vet till exempel att Terrade kom till Sverige 1795 för att arbeta på Kungliga Operan, så småningom gifte sig med en dansös och drogs inför rätta av en italiensk kvinna som påstod hon var hans första fru, berättar Ingrid Kentrschynskyj.

Tack vare sina koreografiska uppdrag för hovet blev Terrade en person som minglade med dåtidens kändisar och makthavare, bland andra de inflytelserika brukspatronerna.
– Av något skäl fick han starka band till Martin von Wahrendorff och det är säkert därför han begravdes i Åker. Det kostade 99 riksdaler att frakta hans kvarlevor hit. Det motsvarar 13 000 kronor i dag, så de måste haft en nära relation. Terrade ville ha en pampig begravning som förenade hans katolska tro med den protestantiska. Vi har inte lyckats ta reda på om det blev så. Det är synd, för jag hade så gärna velat veta hur det gick! säger Ingrid Kentrschynskyj.

Eva Thelander, gästskribent

Foto: Eva Thelander

BOKEN ”BALETTMÄSTAREN – EN ITALIENARE I STOCKHOLM” (VISTO FÖRLAG) FINNS ATT KÖPA PÅ PASTORSEXPEDITIONEN I ÅKER. PRIS: 150 KR.

Julkrubbans historia

Jesus födelse är den mest centrala händelsen i kristendomens historia. I många hem och i än fler kyrkor dukas julkrubban upp med det nyfödda Jesusbarnet i stallet tillsammans med Josef, Maria, hedarna, fäboddjuren, kungar med gåvor till den nyfödda och ängeln Gabriel. Antalet individer och djur kan variera.

Julkrubban symboliserar julens ärende, att Kristus är född! Den första kända julkrubban skapades av Franciskus av Assisi år 1223 men det dröjde in på 1900- talet innan krubban blev en del av julpyntningen i Sverige.

I advent kommer Åkers kyrka att prydas av *Efter pluggets* egentillverkade krubbor.

Välkommen in i kyrkan för att infinna julefrid och stämning.

● Stina Franzén, församlingsassistent & kommunikatör

JULKONSERT

Söndagen den 20 december
klockan 18 i Åkers kyrka
Åkers kyrkokör sjunger in julen
Välkomna!

Körsång i Coronatid

Denna konstiga tid med restriktioner och hot om virus och död skulle vi väl alla vilja vara utan.
Nu visar ny forskning att det kan finnas ökad risk för smittspridning av covid-19 i samband med körsång. Det beror på att salivdroppar sprids med större kraft när man sjunger. Om man dessutom står tätt tillsammans inomhus och övar under lång tid kan det bidra till större risker.
Vi uppmanas ju att hosta och nysa i armvecket, men att sjunga i armvecket eller med munskydd för den delen fungerar inte så bra.

Vi har anpassat körverksamheten efter Folkhälsomyndighetens råd, så vi börjar numera våra körövningar utomhus där det är mindre riskabelt att sjunga starkt och med mycket konsonanter. Där värmer vi upp rösten och övar sångtekniken.

Efter det går vi in till våra välventilerade lokaler för instudering och finslipning av ny och gammal repertoar.

Som för övrigt i samhället är det självklart att stanna hemma om man känner symtom, att vara noga med handhygienen och att hålla avstånd till varandra i och omkring körövningen. Två meter rekommenderas, och då har vi minskat riskerna avsevärt. För att sjunga och sjunga tillsammans har ju fortfarande många hälsofördelar!

Välkommen att höra av dig till mig om du vill börja i någon av våra körer!

● Viveka Rosenqvist Lidström, kantor

MEDARBETARE

Foto: Stina Franzén

Viveka Rosenqvist Lidström är kantor i Åker-Länna församling. Kantor är en arbetstitel som betyder att man är musiker i en församling. Kantorns arbetsuppgifter är att öva och leda körer, spela orgel vid gudstjänst och ansvara för det musikaliska utbudet.

För Viveka har musik alltid varit ett stort intresse. Musik var en naturlig del av hemmet, då hennes pappa var lärare som sjöng och spelade mycket piano och hennes farmor sjöng i kyrkokör och var flitigt anlitad solist vid bröllop och begravningar. När Viveka kom upp i skolåldern började hon själv spela piano och dansa jazz.
– Det var superkul så det fortsatte jag med under hela skoltiden. Vi fick uppträda på festivaler och talangjakter och en gång fick vi i dansgruppen åka upp till Stockholm och vara med i ett tv-program!

I Åker-Länna församling har Viveka nu arbetat i tre år. Tidigare var hon kantor i Södertälje församling men i samband med att hennes mor gick bort 2016 såg hon över sina val i livet och då tillkom det en längtan att lämna tätorten för att istället arbeta i landsortsmiljö.

Vi pratar vidare om hur Coronapandemin har påverkat det musikaliska utbudet i Åker-Länna församling. Viveka berättar då att den verksamheten som drabbats värst är körsången. Dels på grund av att man inte kan träffas som vanligt och dels för att det kan spridas aerosoler, små salivpartiklar, i luften genom sången.
– Det som sågs som hälsofrämjande för ett år sedan är omgärdat av säkerhetsåtgärder idag. Vi har fått ställa in samarbeten med andra körer och orkesterföreningen den här terminen, men jag hoppas att vi kan genomföra konserter tillsammans i framtiden!

Några av åtgärderna som Viveka satt in är att kören sjunger utomhus i den mån det går, att sångarna står på ett rekommenderat långt avstånd mellan varandra samt att när de sjunger inomhus vistas de i rymliga lokaler med bra ventilation.
Andra åtgärder som tillkommit efter pandemin är biljettsystem för att inte riskera att överträda maxgränsen på 50 personer. Viveka förklarar att det är för att kunna genomföra Lördagsmusiken, Hela Länna sjunger, Musikgudstjänst och julkonsert med kyrkokören.
– Vi försöker ha ett varierat utbud av artister som medverkar med olika instrument och repertoar så det blir omväxling.

Läs mer på Åker-Lännas hemsida för att se de närliggande musikarrangemangen *www.svenskakyrkan.se/aker-lanna*

● Stina Franzén, församlingsassistent & kommunikatör

KOMMANDE MUSIKEVENEMANG

Lördagsmusik kl 15.00 i Åkers kyrka.

I samarbete med sensus

10/10

Klassiska pärlor

Åke Lundeberg, violin, och Tommy Lindeborg, piano.
Musik av Pablo de Sarasate, Wilhelm Stenhammar och Jean Sibelius med flera.

17/10

Öppna din dörr för ljus!

Åkers kyrkokör sjunger sånger av bland andra Tomas Boström.

24/10

Himlen i centrum

Åkerskvintetten sjunger vacker vokalmusik från förr och nu.

31/10

Stilla musik i Allhelgonatid

7/11

Elin Therese Birkelund, folksångerska
och Mats Dimming, kontrabas.

14/11

Capriccio

Siddhi Johan Sund, spelar 10-strängad gitarr. ”Capriccio” är italienska och betyder skämtsamt eller nyckfullt stycke. Här får vi höra en konsert med gitarrmusik som spänner över tre sekler. Mats Åkerslund, Fernando Sor och Francisco Tarrega är några av tonsättarna.

21/11

Rebecka O`Nils trio. Rebecka, Jenny Klefbom och William Bulow O`Nils sjunger egna tonsättningar till svenska dikter med gitarrackompanjemang.

”HELA LÄNNA SJUNGER” DEN 15/11 KLOCKAN 15 I LÄNNA KYRKA

Annelie, Gunnar och Niclas spelar och sjunger svängiga sånger som alla kan sjunga med i!

MUSIKGUDSTJÄNST I LÄNNA KYRKA SÖNDAGEN DEN 13/12 KL 18

Församlingslunch

Luncherna startar igen **5/11** i Länna sockenstuga och **12/11** i Åkers församlingshem kl. 11.30. Varannan torsdag, jämna veckor i församlingshemmet och udda veckor i sockenstugan. För att minska risken för smittspridning kommer det endast att vara 15 gäster per tillfälle. Anmälan sker på måndagen samma vecka kl. 9-11 till Terese via mail terese.fagergren@svenskakyrkan.se eller 0159-348 43

Digital andakt

För att värna om äldres hälsa och dem som är i riskgrupp publicerar vi digitalandakt med betraktelse och psalm varje fredag på hemsidan www.svenskakyrkan.se /aker-lanna/digitaliserad-andakt

ICA fika

Varje **tisdag** mellan kl. 10-11 står präst eller församlingsassistent utanför ICA i Åkers styckebruk och bjuder på fika.

Höstrekreation

Så kom den i år igen, hösten. Hösten med sin friska och krispiga luft, orange, gula och röda blad på träden och mörkret. Mörkret ja. Mörkret som visar att det är dags att spara på energi, vila och samla kraft.

Kraft kan samlas i samtal vänner emellan, med en värmande kopp te hållandes i kupade händer eller i en promenad. Eller varför inte på våra kyrkogårdars minneslundar? I Åkers kyrka kan man sitta ned i Askgravlunden och titta på brasans dans, i Länna kan man fascineras av stenens stabilitet och kyrkans poppande rosafärg.

Det är ett av mina bästa sätt att finna harmoni och framtidstro, att vara närvarande i en miljö som inte byter motiv, som stannar kvar och inte pockar på mig med nya intryck. Alltså motsatsen till vad exempelvis YouTube-klipp gör i min mobil.

Hur finner du kraft?

● Stina Franzén, församlingsassistent & kommunikatör

JUBILARLUNCHEN I HÖST STÄLLDES IN MEN VI UPPVAKTADE JUBILARERNA MED EN BLOMMA OCH GRATULATIONSKORT. STORT GRATTIS PÅ FÖDELSEDAGEN!

LOKAL PROFIL

Sedan årsskiftet arbetar Maria Baumert som kulturadministratör i Åkers styckebruk. Jag träffade Maria för att lära känna henne lite bättre.

Maria flyttade till Åkers styckebruk för 22 år sedan. Det var då brist på vårdpersonal i kommunen och genom arbetsförmedlingen läste hon till undersköterska på gamla mentalsjukhuset i Sundby. Därefter arbetade Maria på Riagården i 17 år.
– Jag gillade den världen, det är en värld som endast vårdpersonal har tillgång till. Tiden står liksom still innanför äldreboendets väggar. Jag tänker ibland på alla berättelser jag har fått tagit del av från de boende om byn och om människorna som levde här förr och nu.

För fem år sedan sade hon upp sig för att testa sina vingar. Idag arbetar Maria som kulturadministratör och på Mötesplatsen Åker. I tjänsten kommer hennes kreativa och sociala sida väl till hands samt hennes tidigare erfarenheter av föreningsliv.
– När jag var ung hängde jag jämt på fritidsgården. Det var sånt drag, alla var där! Vi gick på spelningar, dans och drama, på event och hade så kul! Ville vi starta något fanns det ingen som sa stopp.

Det är det som Maria nu vill implementera i byn, ett rikt kultur- och föreningsliv. Som kulturadministratör kan hon bland annat hjälpa privatpersoner att boka biblioteket för vernissage, samverka för att ordna skolavslutningsfestligheter eller låna ut Folkets hus för föreläsningar och cirklar.
– Jag tycker att det är så kul att få visa upp andra. Det är ungefär som på julafton, jag tycker att det är roligare att ge bort än att få.

Tyvärr lamslogs hela samhället av Coronapandemin i våras. Det har stannat upp arbetet till viss del men engagemanget och viljan finns kvar, det senaste som tillkommit i Folkets hus är Tabata med Satsa friskt och dans från Kulturskolan i Strängnäs.

Vi pratar vidare om hur Maria uppskattar friheten som är i kulturadministratörsrollen men också att det är en projektanställning. Efter årsskiftet vet Maria inte riktigt vad hon kommer syssla med, men att hon har många järn i elden och roliga projekt på gång.
– Jag tar det som det kommer. Jag har så bra uppbackning hemifrån och jag gillar att testa nya sakar. Folk har hejat och applåderat fram mig, vilket jag känner att även Strängnäs kommun gör.

Det ska bli spännande att ta del av vad nästa projekt blir, och vad tydligt det är vad positiv uppmuntran gör med individer som senare skapar nya ringar på vattnet, i sann *pass it forward*-anda. Tack för det Maria!

Stina Franzén, församlingsassistent & kommunikatör

Foto: Sirkka Franzén

MARIA BAUMERT

När jag var ung hängde jag jämt på fritidsgården. Det var sånt drag, alla var där!

HÖSTENS & JULENS GUDSTJÄNSTER

FÖR MER INFORMATION
BESÖK VÅR HEMSIDA
WWW.SVENSKAKYRKAN.SE/ALF

SÖNDAG 18/10 Nittonde söndagen efter trefaldighet.
Högmässa kl. 11 i Åkers kyrka.
Gudstjänst kl. 18 i Länna kyrka.

SÖNDAG 25/10 Tjugonde söndagen efter trefaldighet.
Högmässa kl. 11 i Länna kyrka.
Gudstjänst kl. 18 i Åkers kyrka.

FREDAG 30/10 Fredag inför Allhelgonahelgen.
Öppen kyrka kl. 13-18. Kaffeservering och musik i församlingens båda kyrkor.

LÖRDAG 31/10 Alla helgons dag i Åkers kyrka.
Kyrkan är öppen kl. 15-18.
Konsert med kyrkokören kl. 15.
Minnesgudstjänst i Åkers kyrka kl. 18.

SÖNDAG 1/11 Alla själars dag i Länna kyrka.
Kyrkan är öppen kl. 15-18.
Minnesgudstjänst kl. 18 i Länna kyrka. Erika Nilsson spelar flöjt under gudstjänsten.

SÖNDAG 8/11 Tjugoandra söndagen efter trefaldighet.
Högmässa kl. 11 i Länna kyrka.
Gudstjänst kl. 18 i Åkers kyrka.

SÖNDAG 15/11 Söndagen före domsöndagen.
Högmässa kl. 11 i Åkers kyrka.
”Hela Länna sjunger” kl. 15 i Länna kyrka.

SÖNDAG 22/11 Domsöndagen.
Högmässa kl. 11 i Länna kyrka.
Gudstjänst kl. 18 i Åkers kyrka.

SÖNDAG 29/11 Första söndagen i advent.
Högmässa kl. 11 i Åkers kyrka. Kyrkokören medverkar.
Gudstjänst kl. 15 i Länna kyrka. Länna Damkör medverkar.

SÖNDAG 6/12 Andra söndagen i advent.
Högmässa kl. 11 i Länna kyrka.
Gudstjänst kl. 18 i Åkers kyrka.

SÖNDAG 13/12 Tredje söndagen i advent.
Högmässa kl. 11 i Åkers kyrka.
Musikgudstjänst kl. 18 i Länna kyrka.

SÖNDAG 20/12 Fjärde söndagen i advent.
Högmässa kl. 11 i Länna kyrka.
Julkonsert kl. 18 i Åkers kyrka med Kyrkokören.

JULAFTON Samling vid krubban kl. 10 i Länna kyrka.
Julbön kl. 16 i Åkers kyrka.
Midnattsmässa kl. 23.30 i Länna kyrka.

JULDAGEN Julotta kl. 7 i Åkers kyrka.
Kyrkokören medverkar.

ANNANDAG JUL Gudstjänst kl. 11 i Länna kyrka.

SÖNDAG 27/12 Söndagen efter jul.
Högmässa kl. 11 i Åkers kyrka.

NYÅRSAFTON Nyårsbön kl. 16 i Länna kyrka.

NYÅRSDAGEN Mässa kl. 18 i Åkers kyrka.

SÖNDAG 3/1 Söndagen efter nyår.
Högmässa kl. 11 i Länna kyrka.

TRETTONDEDAG JUL Mässa kl. 18 i Åkers kyrka.

SÖNDAG 10/1 Första söndagen efter trettondagen.
Högmässa kl. 11 i Åkers kyrka.
Gudstjänst kl. 18 i Länna kyrka.